

I. Bevezetés

A Békéscsabai Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság (a továbbiakban: Békéscsabai HTP) a 2023-ra tervezett feladatait végrehajtotta. Teljesítette a jogszabályokban előírt kötelezettségeit, a szakmai és a társadalmi elvárásoknak megfelelően látta el a tűzoltás, műszaki-mentés, polgári védelem, iparbiztonság és védelmi-igazgatás területén jelentkező feladatait.

A koronavírus-járvány már évek óta új kihívások elé állítja a parancsnokságunkat is. Az Ukrajnában zajló háború, az energiaválság szintén hatással volt a tevékenységünkre. A kitűzött céljainkat a nehézségek ellenére, a megváltozott körülményekhez igazítva tudtuk teljesíteni.

Fő célkitűzések voltak a szabadtéri és épített környezetben bekövetkező tüzek megelőzése érdekében kifejtett lakosság-tájékoztató és figyelemfelkeltő tevékenység, a személyi sérüléssel, halállal végződő tüzesetek számának csökkentése, a készenléti állomány elméleti és szakmai felkészültségének növelése, az önkéntes tűzoltó egyesületek, mentőcsoportok fejlesztése, felkészítése és bevonása a megelőző és mentő tűzvédelembe.

II. A tűzoltásokról és a műszaki mentésekről

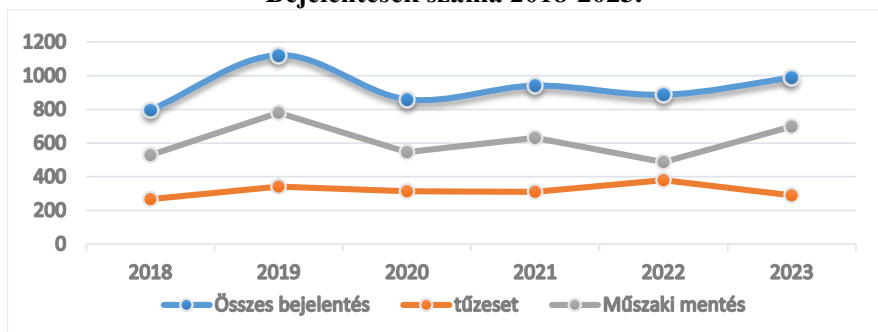
A Békéscsabai HTP elsődleges működési területéhez 15 település tartozik. A 2013. október 1-től működő Mezőberényi Katasztrófavédelmi Őrs működési területét hat település alkotja: Kamut, Murony, Mezőberény, Csárdaszállás, Köröstarcsa, Bélmegyer. Az űrs megalakulását követően a Békéscsabai HTP-től legtávolabb, a 27 kilométerre lévő Köröstarcsa község tíz percen belül elérhetővé vált.

Működési területünkön vezet keresztül az M44-es gyorsforgalmi út, a 44-es, 46-os és 47-es számú főközlekedési út, valamint a Romániát Budapesttel összekötő vasúti fővonal. Ezek mind nagy személy- és teherforgalmat bonyolítanak le. Területünk nagyrészt mezőgazdasági jellegű. Az ipari létesítmények előfordulása inkább a nagyobb városokra, Békéscsabára, Békésre és Mezőberényre jellemző. Alsó küszöbértékű veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem 3, küszöbérték alatti létesítmény szintén 3 működik.

1. Vonulási adatok

A Békéscsabai HTP működési területéről 2022-ben 867 bejelentés érkezett, 2023-ban jelentősen emelkedett az esetszám, 988 jelzést kaptunk. A működési területen kívülre, segítségnyújtásra 107 alkalommal rendeltek el riasztást. A tüzesetek száma 90-nel csökkent az előző évhez képest, (290 bejelentés), a műszaki mentéseké viszont jelentősen, 211-gyel emelkedett (698 káresemény).

Bejelentések száma 2018-2023.

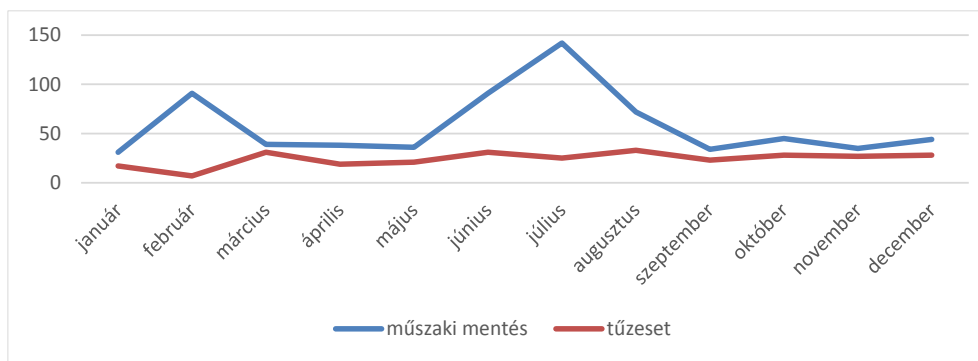
Beavatkozásaink jelentős részét I-es, vagy I-es kiemelt riasztási fokozat elrendelésével számoltuk fel, ami többnyire egy vagy két gépjármű riasztását és bevetését jelentette. Magasabb fokozat elrendelésére 22 alkalommal került sor, ténylegesen 6 helyszínen valósult meg.

Tűzesettel összefüggésben 1 fő hunyt el és 17 személy sérült meg. Tűzvizsgálati hatósági eljárás 3 esetben indult el.

Az elmúlt évben is a megyeszékhely közigazgatási területéről érkezett a legtöbb káreset bejelentés, összesen 607. Lényegesen kevesebb esemény volt a működési területünk nagyobb városában, Békésen 173, Mezőberényben 61. A legkevesebb bejelentés Kamutról érkezett, oda mindössze 4 alkalommal kellett kivonulni.

A tüzesetek éves száma viszonylag egyenletesen oszlik meg a hónapok között, tavasszal és a nyári hónapokban több a szabadtéri tűz, a téli hónapokban pedig az ingatlan tüzek száma magasabb. A műszaki mentések száma a nyári hónapokban és februárban ugrott meg. Ebben az időszakban elsősorban az erős szél, a hirtelen lezúduló nagy mennyiségű csapadék által előidézett káresemények száma emelkedett.

A bejelentések száma típusonként, havi bontásban 2023-ban

Kis mértékben ugyan, de csökkent a téves jelzések száma, 163 olyan bejelentés volt ahol a helyszínen derült ki, hogy tűzoltói beavatkozásra nincs szükség. Továbbra is a legtöbb ilyen jelzést a létesítményekbe telepített beépített tűzjelző berendezések indították. Szándékosan megtévesztő jelzés (vaklárma) 1 esetben volt.

2. Jelentősebb káresemények

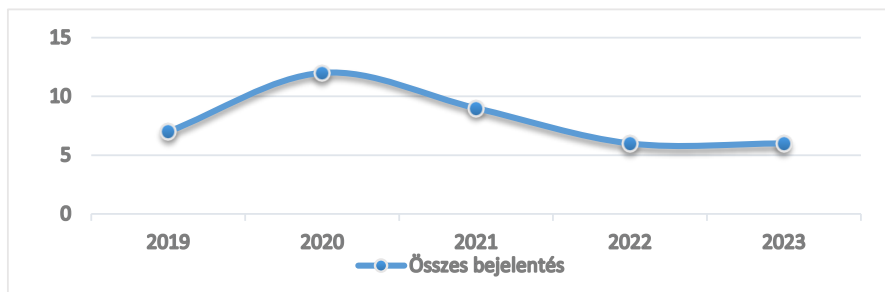
Öt lakóingatlanban keletkezett tüzeset oltásánál valósult meg a kettes riasztási fokozat. Jelentős tűzoltóerő alkalmazását igénylő, nagy kiterjedésű tüzeset szabad területen 1 helyszínen keletkezett. A rendkívüli hőség és a kevés csapadék miatt kialakult szárazságban, az erős szélben gyorsan terjedő tűz oltása komoly kihívást jelentett a beavatkozóknak.

Az utóbbi évekhez hasonlóan ebben az évben is több alkalommal a rendkívüli időjárás miatt, rövid idő alatt bekövetkezett, nagyszámú káresemény felszámolására került sor. Ezek jellemzően épületekre, vezetékekre, úttestre, járművekre dőlt fák vagy letört faágak eltávolítását, valamint a megrongálódott épületekben keletkezett károk felszámolását jelentették.

3. Tarhos tűzvédelmi helyzete

Nem változott a bejelentések száma. A község közigazgatási területéről 2023-ban 6 jelzés érkezett, mint az előző évben.

Bejelentések száma 2019-2023

Tűzesetről 3 bejelentést kaptunk. Lakóépület kéményében égett a lerakódott korom, szabad területen keletkezett kisebb tűz és téves jelzés tűzjelzés is érkezett. Műszaki mentés miatt is 3 kivonulás volt, 2 közlekedési baleset és mentők kérésére műszaki segítségnyújtás.

III. Tűzvédelem, tűz megelőzés

Tűz megelőzési tevékenységünk részeként a lakossági tájékoztatók és iskolai látogatások alkalmával számos, a mindennapokban is fontos téma kerül előtérbe, melyek közül kiemelt a szén-monoxid veszélyei és kialakulási lehetőségei, a szén-monoxid és füstérzékelők fontossága, szabadtéri tüzek kialakulása és megelőzési lehetőségei, tűzgyújtási tilalom és égetés, valamint a kéményseprés és a fűtési időszak irányadó magatartási szabályai. Az előadásokon felül más társadalmi megjelenéseink is vannak, ide tartoznak a rendezvényeken, települési napokon való részvételünk.

IV. Az önkormányzati tűzoltóságnál végzett felügyeleti tevékenység

A katasztrófavédelem hivatásos szervein kívül a tűz elleni védekezésben fontos szerep jut a Békési Önkormányzati Tűzoltóságnak (továbbiakban: Békési ÖT), ami egy olyan önkéntes tűzoltóság, amit tűzoltási és műszaki mentési feladatok elvégzésére hoztak létre és elsődleges műveleti körzettel is rendelkezik. A Békési ÖT Békéscsabától 10 kilométerre, míg Mezőberénytől 12 km-re található. Elsődleges műveleti körzetébe három település tartozik: Békés, Bélmegyer és Tarhos.

Működésük anyagi fedezetét elsősorban állami támogatás biztosítja. A saját bevételeken kívül a költségeihez minden évben jelentős összeggel hozzájárul Békés Város Önkormányzata is. A források biztosították a Békési ÖT stabil működését. Korszerű felszerelésekhez jutottak hozzá az önkormányzati tűzoltóságok eszközfejlesztésének támogatására kiírt pályázaton. A Békési ÖT állományában a főfoglalkozású tűzoltók munkáját önkéntesek is segítik. A mentő tűzvédelmet egy gépjárműfecskendővel, valamint egy tartalék járművel biztosítják. A beavatkozó állomány részére biztosítottak a megfelelő minősítéssel rendelkező egyéni védőeszközök. A felszereléseik megfelelnek az elvárt műszaki szintnek, érvényes felülvizsgálattal rendelkeznek.

A tűzoltóság elsődleges műveleti körzetéből 2023-ban 190 bejelentés érkezett (Békésről 173, Bélmegyerről 11, Tarhosról 6). Saját erővel a hivatásos egységek kivonulása nélkül 150 esetben avatkoztak be, ami az összes riasztás 79 százaléka. Az elsődleges műveleti körzetüket elhagyva vonultak 2 alkalommal (Vésztő 1, Békéscsaba 1).

V. Együttműködés az önkéntes tűzoltó egyesületekkel

A hivatásos tűzoltó-parancsnokságok, önkormányzati tűzoltóságok mellett az önkéntes tűzoltó egyesületeknek (a továbbiakban: ÖTE) is fontos szerep jut a lakosság védelme szempontjából. Az ÖTE-k a településükön a tűz megelőzési, valamint a tűzoltási és műszaki mentési feladatok ellátásában közreműködő társadalmi szervezetek. Meghatározó a szerepük a hagyományörzésben és az ifjúságnevelésben, valamint a lakosság tájékoztatásában is.

Működési területünkön a Mezőberényi ÖTE és a Köröstarcsai ÖTE működik a legrégebben. Évtizedek óta végzik önként vállalt feladatukat a településük biztonsága érdekében, segítik a hivatásos tűzoltók munkáját. 2015-től a Békési ÖT köztestületében lévő Hencz Antal ÖTE is aktív szerepet vállal a mentő tűzvédelem területén. Újkígyóson 2016. év végén elkezdődött az ÖTE újrászervezése, és mára a szaktevékenységet végző egyesületi tagokat felkészítették, pályázatoknak köszönhetően pedig korszerű szakfelszerelések és egyéni védőeszközök is rendelkezésre állnak.

A mentő tűzvédelem területén feladatot vállaló ÖTE-k támogatására a BM Országos Katasztrófavédelmi Igazgatóság a Magyar Tűzoltó Szövetséggel együttműködve az előző évekhez hasonlóan 2023. évben is írt ki pályázatot, amin sikeresen vett részt három ÖTE. A beavatkozáshoz szükséges eszközökhöz, védőfelszerelésekhez és a működéshez szükséges forrásokhoz jutottak hozzá.

A Köröstarcsai ÖTE az elmúlt évben nem vonult káresethez, az Újkígyósi ÖTE 2 alkalommal a Mezőberényi ÖTE 6 esetben vonult ki. A Hencz Antal ÖTE tagjai a Dánfok I-es fecskendőn ötödik, illetve hatodik emberként felülve 31 alkalommal vettek részt a vonulásokban. A Dánfok kettes fecskendővel 7 alkalommal vonultak, a műszaki mentő gépjárművel 9 beavatkozáson vettek részt.

VI. A polgári védelmi feladatok ellátása

A megye földrajzi elhelyezkedéséből adódóan, a lakosságot fenyegető természeti katasztrófák és veszélyhelyzetek vonatkozásában leginkább a rendkívüli időjárási viszonyok okozta viharokkal és az ár- és belvízi elöntésekkel kell számolni. A civilizációs eredetű veszélyeztető tényezők közül főleg az ipari eredetű tüzesetek, robbanások, valamint a veszélyes anyagok szállításával kapcsolatos káresemények fordulhatnak elő. Az elmúlt időszak eseményei alapján a migrációval és a humán járványok veszélyével is egyre inkább számolni kell.

1. A települések katasztrófavédelmi osztályba sorolásának felülvizsgálata

Jogszámban meghatározott módon, mindkét járásban megtörtént a települések katasztrófavédelmi besorolásának 2023. évi felülvizsgálata. A 16 településen a katasztrófavédelmi besorolása szerint 1.648 fő polgári védelmi beosztott áll rendelkezésre.

2. A célirányos megelőző tevékenység megvalósítása, kártételek megelőzése

Vízkár-elhárítási létesítmények őszi felülvizsgálata

2023. szeptember – október hónapban részt vettünk több településen az önkormányzatok és a Körös-vidéki Vízügyi Igazgatóság közös ellenőrzésein, ahol megállapításra került, hogy a vízkár-elhárítási létesítmények állapota megfelelő.

Gazdasági-anyagi szolgáltatás keretében előzetesen kijelölt technikai eszközök telephelyi ellenőrzése

A polgármesteri határozattal kijelölt technikai eszközök ellenőrzésére került sor iratbekéréssel az árvíz elleni védekezés és a rendkívüli téli időjárásra való felkészülés jegyében mindkét járásban.

A Békési és Békéscsabai járásokban 14 darab vontatásra és kamionmentésre, míg 20 darab árvízvédelmi feladatokba bevonható, határozattal lebiztosított technikai eszköz áll rendelkezésre.

3. Önkéntes mentőcsoporthok

2013. őszén a Békési járásban megalakult a Titán területi rendeltetésű járási mentőcsoporth. A mentőcsoporthba önként jelentkezők felkészítése, valamint az ünnepélyes eskütétel is megtörtént. A szervezet alkalmassá vált arra, hogy közreműködjön a vizek kártételei elleni védekezésben, rendkívüli időjárásból adódó feladatok ellátásában, továbbá a járás területén bekövetkezett káresemények felszámolásában, romeltakarításban. A Titán Mentőcsoporth teljes állománya 31 fő, parancsnoka a Békés Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság hivatásos állományú tagja, 30 fő pedig polgári védelmi szervezetbe beosztott. 2023. október 14-én összevont járási mentőcsoporth gyakorlatot tartott a Békés Vármegyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság, ahol a mentőcsoporthok szakfeladataikat gyakorolták, ezzel is eleget téve jogszabályban meghatározott feltételeknek.

2016. év első felében megalakult és a nemzeti minősítési rendszer szerint előírt minősítést is megszerezte 7 települési mentőcsoporth, összesen 84 fővel (Békés, Doboz, Csorvás, Kétsoprony, Köröstarcsa, Mezöberény, Murony). A megalakulás évében megszerzett 5 éves minősítés lejártát követően szükségessé vált nemzeti újraminősítő gyakorlatok megtartása, melyeket a közös tapasztalat megszerzése érdekében többször is települések összevonásával folytattuk le. A 7 települési önkéntes mentőcsoporth újraminősítése 4 gyakorlat keretében 59 fővel zajlott.

4. Veszély-elhárítási tervezés

A tervezés alapját képezi a lakosságvédelmi adattárak naprakészen tartása. A dokumentumok békeidőszakban és különleges jogrend időszakában biztosítják a feladatok végrehajtásához szükséges információkat. Jogszabályban meghatározott módon a Helyi Védelmi Bizottságok veszély-elhárítási tervkivonatainak és a települések veszély-elhárítási terveinek pontosítását minden évben végrehajtjuk.

2023. augusztus-szeptember hónapokban a polgármesterek a közbiztonsági referensek közreműködésével a Békéscsabai HTP szakmai segítségével elvégezték a települések kockázatbecslését és javaslatot tettek a település besorolására a vármegyei területi védelmi bizottság elnökének. A települések változtatási javaslatait és a települések katasztrófavédelmi besorolását egyeztetettük a társszervekkel.

A rendkívüli téli időjárásra való felkészülés során aktualizáltuk a melegező helyeket, a szükségparkolókat, a hó eltakarításba bevonható erőgépek adatait, valamint az úton rekedtek kimentésébe bevonható gépek adatait is.

5. Lakosságfelkészítés, tanuló ifjúság felkészítése

Közfoglalkoztatottak katasztrófavédelmi felkészítése

2023. március hónapban az árvízzel közvetlenül veszélyeztetett településeken (Békéscsaba, Dobo, Békés, Mezőberény, Tarhos, Köröstarcsa) a katasztrófavédelmi megbízottak és a települési közbiztonsági referensek közreműködésével megtörtént az árvíz elleni védekezési feladatokba bevonható állampolgárok felkészítése, mely témája a polgári védelmi kötelezettség és az esetleges védekezési feladatok idején jelentkező feladatok végrehajtása volt. Ezen feladat végrehajtása közben az érintett településeken a katasztrófavédelmi megbízottjaink 302 fő közfoglalkoztatottat készítettek fel.

Lakosság tájékoztatása a káresetek csökkentésének érdekében

2023-as évben a COVID járvány egyre kevésbé gyakorolt hatást a mindennapokra, így a laktanya látogatása és tűzoltó szerek mozgása újra lehetségessé vált, szervezetünk képviselői 50 alkalommal jelentek meg oktatási intézményekben és rendezvényeken bemutatók céljából, összesen mintegy 1.400 fő vett részt az eseményeken, ahol tájékoztató kiadványokkal járultunk hozzá a lakosság felkészítéséhez. A tűz megelőzés érdekében számos helyszínen tartottunk előadást, tájékoztatót és hívtuk fel a különböző korosztályok figyelmét az aktuális tűzvédelmi kérdésekre. Számos csoportot fogadtunk a laktanyában is.

2023-ban a Területi Tűzmegeelőzési Bizottság irányítása és koordinálása alatt a Békéscsabai és Békési járásokban a közétkeztetésben részt vevő intézmények bevonásával az idősebb, perifériára szorult személyek tájékoztatása és figyelemfelhívása volt egy egyik fontos feladat. 2023-ban a fent említett járásokban több mint 3.000 főt sikerült elérni kiadványok útján.

Katasztrófavédelmi ifjúsági verseny

A felmenő rendszerű Katasztrófavédelmi Ifjúsági Verseny 2023. évben sem került megrendezésre.

Közösségi Szolgálat

A katasztrófavédelem kiemelt célkitűzésként kezeli a gyermekek és fiatalok katasztrófavédelmi felkészítését, amelynek érdekében országszerte lehetőséget biztosít a középiskolás diákok számára, hogy közösségi szolgálati kötelezettségüket a katasztrófavédelem szerveinél teljesítsék. Mindezek érdekében folyamatosan tartjuk a kapcsolatot a működési területünkön található oktatási intézményekkel, tájékoztatjuk őket a közösségi szolgálattal kapcsolatos tudnivalókról. Az együttműködési megállapodást aláíró intézmények diákjainak fogadása és felkészítése folyamatos. 2023. évben a Békéscsabai HTP-n 27 fő, 371 órában teljesített közösségi szolgálatot.

VII. Az állomány képzése, gyakorlatok

A készenléti jellegű szolgálatot ellátó állomány továbbképzése háromhetes alapciklusra épül. Egy továbbképzési időszak 1 év (2 félév), amely 15 alapciklusból áll. A ciklusok elméleti és gyakorlati foglalkozásainak tervezése során fő szempont volt az, hogy az gyakorlat orientált legyen, naprakész ismereteket nyújtson a jogi és szakmai változásokról, megtörténjen a szakmai tapasztalatok feldolgozása, biztosítsa az állomány fizikai állapotának fenntartását, fejlesztését.

A továbbképzési tervben előírt elméleti foglalkozásokat megtartottuk. A jogszabályi változások követése, ezek oktatása és a munkavégzésbe történő integrálása folyamatosan történik. A szakmai ismeretek elsajátítását segítő digitális tananyag mindenki számára elérhető, az erre a célra létrehozott online felületen gyakorlásra és a megszerzett tudás szintjének a mérésére is lehetőség van.

Az év során 27 helyismereti foglalkozás, 6 szituációs begyakorló gyakorlat, 3 parancsnoki ellenőrző gyakorlat került lebonyolításra. Az ellenőrző gyakorlatok minden esetben megfelelő értékelést kaptak. A végrehajtásba több esetben bevontuk a katasztrófavédelmi megbízottakat, a katasztrófavédelmi mobil labort, valamint a települések közbiztonsági referenseit. A létesítményt ismerő szakember minden esetben résztvevő volt. A vezetési gyakorlatokat folyamatosan végeztük, összekapcsolva sportfoglalkozásokkal, bemutatókkal, valamint a tűzcsapok ellenőrzésével. A gyakorlatok elősegítették a feladataink biztonságos és hatékony végrehajtását, az állomány szerelési készségének szinten tartását, fejlesztését.

VIII. Személyi és tárgyi feltételek

A Békéscsabai HTP állománytábla szerinti létszáma 86 fő. Hatan dolgoznak hivatali munkarendben, a készenléti szolgálatot ellátók létszámkerete 80 fő, azonban 2022. decemberében ez a létszám ténylegesen 76 fő volt. A hiányzók pótlása folyamatos. A tisztii állománycsoportba tartozók megfelelnek az előírt képesítési követelményeknek. A beosztott tűzoltók gépkocsivezetők, különlegesszer-kezelők, szerparancsnokok az előírt végzettségeket megszerezték, a szakmai felkészültségük jó, a többség évtizedes tapasztalattal rendelkezik. A közfoglalkoztatási program keretében jelenleg 3 fő közfoglalkoztatott segíti a munkánkat.

A parancsnokságunk 3 gépjárműfecskeendővel rendelkezik (Békéscsaba 2, Mezőberény 1), 3 különleges szer is készenléten áll (vízszállító, magasból-mentő, műszaki mentő). A gépjárműpark része egy ügyintézői személygépkocsi, valamint egy tűzoltás-vezetői gépjármű. A technikai eszközeink, felszereléseink korszerűek, alkalmasak a minőségi munkavégzésre, megújításuk folyamatos. Decemberben egy modern eszközökkel felszerelt, új MAN típusú gépjárműfecskeendő állt készenlétebe.

IX. Sporttevékenység, rendezvényeink

A napi sportfoglalkozások mellett a különböző spotversenyeken való részvétel és az azokra való felkészülés is elősegíti az állomány jó fizikai állapotának a megőrzését. Az országos és vármegyei versenyek mellett saját programokat is szerveztünk. Fontosnak tartjuk a nyugdíjasainkkal való kapcsolattartást is, ennek egyik fontos része a nyugdíjas találkozó, amit minden évben megszervezünk.

X. Összegzés

Az elmúlt évek új kihívások elé állították parancsnokságunkat is, eddig nem tapasztalt nehézségek mellett, a megváltozott körülményekhez igazodva teljesítettük a 2023. évre előírt és az év közben jelentkező feladatainkat. Eredményes lakosság-tájékoztató és figyelemfelkeltő tevékenységet folytattunk a káresetek megelőzése érdekében. Javult készenléti állomány elméleti és szakmai a felkészültsége. Hatékony együttműködést alakítottunk ki a társszervekkel, önkormányzatokkal, az önkéntes és karitatív szervezetekkel.

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített
35410/618/2024.ált.

Békéserdő Vizesfás Polgárőr Egyesület

5641 Tarhos, Zöldfa u.2.

Békéserdő Vizesfás Polgárőr Egyesület		
5641 Tarhos, Zöldfa u. 2.		
Érkezési dátum:	2024-06-06	TARHOS
Előszámla:	2024	Előadó:
Előszámla:	Előszámla:	Előadó:

Elnöki beszámoló

2023. évről

2023.évben tagjaink létszáma: 26 fő, ezen belül 5 lovas polgárőr volt.

Egyesületünk tevékenységét az alapszabályban rögzített, kitűzött célok szerint folytatta, fő célunk továbbra is a közbiztonság segítése: figyelő szolgálat, vagyonvédelem, a működési területet érintő közterületi jogsértések visszaszorítása, megelőzése. Itt vidéken a terménylopás, illegális fakitermelés megelőzése fontos feladat.

Polgárőreink éves szinten részt vettek:

Közterületi szolgálatban

Figyelő szolgálatban / a 112-n bejelentve /

Idősemberek látogatásában

Sport és kulturális rendezvényeken

Lovaspolgárőreink számos rendezvényen

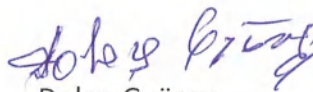
Szolgálat összesen:

Általános	49 alkalom	115 fő	506 óra
Lovas	91 alkalom	102 fő	610 óra
Idősek lát.	82 alkalom	82 fő	82 óra
Összesen:	222 alkalom	299 fő	1198 óra

Megköszöntem minden polgárőr munkáját, a szabadidőből feláldozott óráit.

Kérem beszámolóm elfogadását.

Tarhos, 2024. 06. 05.

Dolog György

elnök

Tarhosi Polgárőrség
5641 Tarhos Dózsa Gy. u.2.

Tartozó: 1. társasági adó, 2. társasági adó	
Tartozó: 3. társasági adó, 4. társasági adó	
2024-06-11	TARH 678-1/2024
hírdetve	hírdetve
hírdetve	hírdetve

Beszámoló a 2023. évben elvégzett munkánkról

Polgárőr egyesületünk az elmúlt évben is folytatta Alapszabályában rögzített, a Közgyűlés által elfogadott bűnmegelőző tevékenységét. A végzett munka színvonalát nem romlott, az év során 31 fő volt a létszámunk ebből 20 aktív taggal rendelkezünk.

A 2023.-as évben több lehetőségünk is volt ahol munkánkkal tudtuk segíteni az Önkormányzat rendezvényeit, mint Pl: Triononi megemlékezés, falunap biztosítása, adventi gyertya gyújtás. Valamennyiben kaptunk több megkeresést amelyben magánszemélyek kérték a munkánkat a házak megfigyelésében. Erős együttműködési kapcsolatban vagyunk Tarhos Község Önkormányzatával, a Békés Vármegyei Polgárőr Szövetséggel, valamint a Békési Rendőr Főkapitánysággal. Együttműködési megállapodásban vagyunk a Gemma Agro Kft-vel, ahol a Kastélypark és annak területének megfigyelése a munkánk. A 2023.-as évben egyéni szolgálatban 643 órát teljesítettünk míg rendőrral való közös szolgálatban 15 óránk volt.

Tarhos, 2024.06.12.

Balog Beáta

Balog Beáta elnök

Márcsyi Ké. és Önkormányzati Hivatal 5641 Törbös, Petőfi u. 23.		
2024-06-12		TAR/669-1/2024
Előszám:	Előszám:	Előadó: Küti

Beszámoló a tanyagondnoki ellátásról 2023. évben

Tarhos Község Önkormányzata Tanyagondnoki szolgálat.

A nyújtott szociális szolgáltatás Szt. szerinti megjelölése: szociális alapszolgáltatás-

Tanyagondnoki szolgáltatás.

5641. Tarhos, Petőfi S. u. 29.

Ágazati azonosítója: 50039021

Működésének kezdete, száma: 2000.11.15. 9195/2007. határozatlan idejű.

Előbbi területe: Tarhos község közigazgatási területe.

Tanyagondnok neve, nyelvéntartási száma: Kalamán Imre

Kinevezésének kezdete: 2015. 02.09. /határozatlan idejű/.

Tanyagondnoki alaplétszám: 2015.11.29.

Alapvető feladatok: 2016.05.12. /alkalmazás vizsgálati tétel/

A tanyagondnok elérhetősége: 70/ 427-2904.

Tarhos község lakosságának száma összesen: 788 fő.

A köterületen élő lakosok száma: 20 fő, amelyek létszám adatai megfelelnek az 1993. évi IV. tv. /Szt./ 60.§ /3/ bekezdésében foglaltaknak.

Munkánkat és a beszámolókat Tarhos Község Önkormányzata Tanyagondnoki Szolgáltatásának Szakmai Programja alapján végezzük, illetve készítjük.

Az elmúlt évben a köterületi lakosok és a köterületi állatoknak körében állásfoglalás nem történt, így az állatok száma sem változott. Köterületi fiatal ingatlanokból ugyan vásároltak meg, de az új tulajdonosok nem költöztek az ingatlanba, csupán garázsként vagy hobbizásnak kezelték.

A tanyagondnoki szolgáltatás célja, feladata:

- Elsődlegesen a köterületi lakosok helyzetét – különösen fiatalok – kedvezőny háányából eredő hátrányainak enyhítése.
- Alapszolgáltatások hozzájárulásának biztosítása.
- Élethelyzetük javítása.
- Csakidőszórásukban való közreműködés.

Az elmúlt évvel szemben hasonlóan működött jelentős részén a tanyagondnoki emberek segítségével és közreműködésével költözött.

A lakosokkal napi szinten találkoznak, bármilyen problémával elsősorban hozzájuk fordulnak.

igyekeztünk a problémáikat megvalósítani és minden esetben megoldani. Szóban vagy telefonon egyeztetett időpontban a lakosság szolgáltatása áll. Hetente három alkalommal történik a nagybetétszűrés, szűrésmentes szállítás, emellett egyéb szolgáltatásokat is végzünk, mint például télen a tűzfűtő, társasházanyag szállítás.

Általánosulban a tárgyazonosítási munkákat

Hetente 3 alkalommal van nagybetétszűrés, jellemző igénybevétel még:

Házorvoshoz, lakorvos, szűrésmentes szállítás, gyógyszer átvétel, sebészeti ellátás, idegrendszeri ellátás, elvezetés / takarítás, gépeltető műanyagok stb.

Vészhelyzet, gyógyszer átvételkor először adunk a lakosok, amivel vészhelyzet esetén alapján elvezetés. Ha vészhelyzet jelöl a lakos az igényt, akkor az a saját pénzügyi megelégedésére, azaz azonnal térítse meg.

Feladataink:

- Ügyintézés.
- Személyszállítás.
- Árasszállítás.
- Információadás.
- Információk és szolgáltatások közötti kapcsolattartás.
- Az Önkormányzat illetve a településen működő Civil szervezetek, klubok és Önkéntes által szervezett sport és kulturális rendezvények szállítás.

Az ellátást igénybe vevőnél információkat kikérdezzük, lehetőségeikhez képest állata elvezetés minden megfigyelést megadók, a lakos érkeziknek megfigyelésen járunk el.

Munkavégzésre nagyfokú önszerveződést feltételez.

Egyszerűsített állásfoglalásról való hozzájárulás:

- Orvoshoz, szűrésmentes és lakorvos szállítás, orvosai gyógyszerellátás és annak átvétel a nagybetétszűrésben. Betegszállítás orvoshoz, kórházba, szűrésmentes imádkozás. Rossz idő esetén orvos, védőnő, nővér szállítás betegehez.
- Lakossági igény felmérése, közvetítés az Önkormányzat felé.
- Munkavégzési irányító feladatok segítése illetve segítség adása.

Lakossági szolgáltatások:

igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő kérésére történik. A szolgáltatások térítésmentesek.

Munkánk egy részét az Önkormányzat és intézményeiben, valamint a kommunika programban végzem, ezek általában szállítási vagy beszerzési feladatok.

- **kisbaba:** gyerekek sportversenyekre, kirándulásokra, színházba, kórokaorvosi vizsgálatokra, fogorvoshoz, logopédusra, és más oktatási programjait, tanulmányi versenyekre való szállítása.
- **Órda:** kirándulások jószágútra, jószágútra, gyermekszínházba valamint múzeumokba történő szállítása.
- **kisbaba klubja:** más klubok klubok látogatása, múzeumi látogatások, kirándulások, valamint mozgáskorlátozottak hazaszállítása a szubvenciókhoz. Gyógykezelési segédesszók kiváltása, házhoz szállítása, rendezvényeknél élel-mellátás.

Hivatalkában végzett munkák:

- Hivatali ügyintéző szállítása /ol. környezeti tanulmányra/
- Levél kézbesítése lakosoknak, képviselőknél, bizottsági tagoknak.
- Felhívások, plakátok, hirdetések kiállítására.
- Anyagbeszerzés: iróasztal, nyomtató, építőanyag stb.
- Községi rendszerek lebonyolításában közreműködés, pl. felügyelés.
- Üzemanyag/üzemanyag beszerzés /töltéshez /házigazsára, kőzetorokhoz/.
- Közvetlen szállítás a munkálatok kiadására.
- Péntekenkénti pénz kiadás.

2023. évben a társasági adószolgáltatás ellátására havi 27000 Ft-ot fizetett meg. Társasági adószolgáltatás

2023-as évben Citroen Jumpy, melynek rendszáma: PRT-669. Szállítható személyek száma 8 fő. A gépjármű karbantartásáról szervízbe vagy szervízhez utazásról gondoskodik. 2023 évben gépjárműjavításra és karbantartásra 193.292,-Ft-ot költött az önkormányzat. A gépjármű műszakidőinek kezelése megfelel a szigorú számadatok alapjánok szabályainak. A naponta szállított személyekről utas listák vezetnek, az ellátottak nyilvántartása a gépjármű naplóban történik, amelyben a havi igénybe vett szolgáltatásokat rögzítjük.

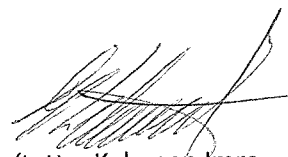
Társasági adószolgáltatás a társasági adószolgáltatásra, mint közszolgáltatás támogatás 2023. évben: 5.142.300,-Ft támogatásban részesült.

A tanyagondnoki szolgálat működésére 2023. évben összesen: 5.142.300,-Ft bevétellel, és 7.579.635,-ft kiadással teljesült. A kiadás magában foglalja a rendszeres munkabért és annak járulékait, valamint készletbeszerzéseket, szolgáltatásokat és a dologi kiadásokat.

Sajnos az elmúlt évben is arról tudok beszámolni, hogy megint csökkent az ellátottak száma, ugyanis a Marx család eladta az ingatlanjukat, elköltöztek Körösújfaluba. Az új tulajdonosok pedig csak nyaralónak vásárolták meg a házat, nem fognak élet szerűen itt lakni. Másrészt viszont örömteli, hogy az iskola tanulóinak gyarapodása több feladatot igényelt.

Ennyiben kívántam tájékoztatni a Tisztelt Képviselőket, kérem, beszámolómat elfogadni szíveskedjenek.

Tarhos, 2024. június 06.

Készítette: Kelemen Imre

tanyagondnok

Futott kilométer

2023. január	1828	PRY-669
2023. február	1752	PRY-669
2023. március	1752	PRY-669
2023. március	2795	PRY-669
2023. április	2121	PRY-669
2023. május	2435	PRY-669
2023. június	2071	PRY-669
2023. július	1939	PRY-669
2023. augusztus	2074	PRY-669
2023. szeptember	3336	PRY-669
2023. október	2244	PRY-669
2023. november	554	PRY-669
2023. december	1564	PRY-669

Mindösszesen: 26.465 km

Kontroll-Adó Kft

5600 Békéscsaba, Andrássy u 24-28 I/20.

Adószám: 13333953-1-04

Képviseli: Juhos Józsefné belső ellenőr (regisztrációs szám: 5114196)

Ellenőrzési jelentés

2024. május hó

jogszabályi előírásoknak megfelelően rendeltetésszerűen használták e fel. a pénzügyi elszámolásokat a rendeletben meghatározott módon teljesítették e.

1. A 2022. évi Népszámlálás elszámolásának pénzügyi lebonyolításának ellenőrzése.

A 2022. évi népszámlálás végrehajtásával kapcsolatos egyes feladatokról, valamint az Országos Statisztikai Adatfelvételi Program, kötelező adat szolgáltatásairól szóló 388/2017. (XII.13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 362/2024. (VIII. 23.) Korm. rendelet értelmében a népszámlálás lebonyolításáért a települések jegyzői felelnek.

A kötelezettség teljesítése érdekében a népszámlálás pénzügyi elszámolásának ellenőrzésére az elszámolások vétele, a dokumentumok számadóbszerű ellenőrzése alapján kerül sor.

A Kormány rendelet szerint a népszámlálás területi előkészítésével és az adatfelvétel végrehajtásával kapcsolatos feladati körében a KSH a polgármesterei önkormányzatokkal, községi önkormányzati lévelalakkal együttműködési megállapodást köt. A kormányrendelet 7.§ (1) bekezdésében foglaltak szerint a KSH az adatfelvétel előkészítésének és végrehajtásának pénzügyi feladatait az együttműködési megállapodás keretében adja át a polgármesterei önkormányzatok, községi önkormányzati önkormányzatoknak.

Az együttműködési megállapodás szerint a települések népszámlálás utáni feladatainak ellátásáért összesen 3 187 869 forint támogatást biztosított.

Magyar Községi Önkormányzati Hivatalnak a 2022. február 28-án kelt együttműködési megállapodás szerint 2 294 814 forint előleg kiutalásáról rendelkezett, majd a 2022. november 17-én kelt együttműködési megállapodás módosítása szerint a számlalábiztos maradvány és az ahhoz kapcsolódó működési hozzájárulással adó különbözletek további 232 118 forint előleg kiutalásáról rendelkeztek.

A kiutalt előleg

I részlet	2 294 814 forint
II. részlet	232 118 forint
Összesen:	2 526 932 forint

A támogatás okmányokhoz kapcsolódóan vonatkozó szabályzatban a Népszámlálás 2022 II. szakmá Ütemezett paragrafusa.

A népszámlálással kapcsolatos támogatás összegét az államháztartás rendszerről szóló 4/2013. (I. 11.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Áhsz.) 15. mellékletének előírása szerint a B16. Egyéb működési

célú támogatások bevételei államháztartáson belülről rovaton „ebből: központi költségvetési szervek” megnevezésben kell kimutatni.

Az együttműködési megállapodás alapján a hivatalonál a 2020-2022. években kapott támogatási előleg számviteli elszámolása során az államháztartásban felmerülő egyes gyakoribb gazdasági események közzétett elszámolási módjáról szóló 38/2013 (IX. 19.) NGM rendelet I. melléklet, X. Támogatásokkal, előlétségekkel kapcsolatos elszámolások fejezet, B) Államháztartáson belüli viszon nem térítendő támogatások fogadás elszámolási cím előírásai szerinti kell eljárni.

A képzésrendszer céljára hirtelenforrt pénzeszközök költségvetési előirányzatból az azok teljesítésének elszámolásánál az államháztartás számviteléről szóló 4/2013. (I. 11.) Kormányrendelet előírásai betartására kerültek.

Később jegyzői rendelkezések nem készültek a népszámlálási kiadások elszámolására, erre vonatkozóan a Murovy Község Önkormányzat Hivatal Gazdálkodási szabályzatában meghatározott elszámolási rendet alkalmazták, a költségvetésigazgatás és annak teljesítési bizonylat vonatkozásában is.

A népszámlálás költségvetés fedezetére 2 522 532 forint pénzeszköz az Önkormányzatnak kihatolása került.

A népszámlálási pénzeszközök felhasználásáról bizonylatonként, jogszabályokhoz képest, a személyi juttatásokról név szerinti névleges elszámolást kellett készíteni.

A választási pénzeszközöket a H13210 kormányzati funkciókódon előirányzatban tartották nyilván.

A személyi juttatások kifizetése szabályosan megtörtént. A megbízási szerződések minden esetben megteljesíthetők.

A 2022.01.01-2022.12.31. időszakra vonatkozó Pénzforgalmi kimutatás szerint a H33123 pénzügyi számlán Önkormányzati anyagok beszerzése cím az 138062 forintot számláltak el.

A belső ellenőrzés rájárat ésszerűt a 8062VB2T22 számla számbát, amely Barát Pénzügyi Kft. által ki Murovy Község Önkormányzat részére irodaszervekről, összesen 177 136 forintból. Hiánypótlásigént állapítottam meg, hogy a számlát nem látják el záradékkal, így nem állapítható meg, hogy az a számla értéke kizárólag annak érdekében felmerült költség.

Az 53200060-11091192 Murovy Községi Önkormányzati Hivatal bankszámlájáról 2022.12.15-én 138062 forintot az Murovy Községi Önkormányzat számlájára utaltak a dologi költség fedezésére.

A belefű ellenőrzés az alábbi táblázatban összegezte a választási kiadásokat:

Készítette: Murovy Helyi Választási Iroda Képviselő választás és népszavazás költségvetési			
Választásnak választási kiadások:	Nyújtott marok	Fűzőgépű kiadások marok	Előírás
Készítési költség kiadások	2 007 390 Ft	2 007 390 Ft	0
Munkaköltség törlesztő járadék	171 489 Ft	171 489 Ft	0 Ft
szár gépkocsi használat	61 938 Ft	61 938 Ft	0 Ft
Dologi kiadások	138 962 Ft	138 962 Ft	0 Ft
Összesen	2 378 780	2 378 780	0 Ft
Támogatás összege	2 522 532 Ft	2 522 532 Ft	0
Előírás kiadás támogatás a költségvetés	-143 743 Ft	-143 743	0 Ft
választási összeg	143 743 Ft	143 743 Ft	0 Ft

Az ellenőrzésnek átadott bizonylatok alapján megállapítás került, hogy magánzemélyeknek szár gépkocsi használatra kifizetési rendelvény alapján fizetett ki az Önkormányzat a népszámlálás érdekében felmerült költségterhelést, ami az alábbi táblázatban részletesen bemutatásra kerül:

SORSZÁM	NÉV	BESZETÉS	NYILVÁN JOGOS	NETTÓ KIPIERTÉS
1	Murovy Helyi Önkormányzat	számlázóterhelés	szár használat	2 129 Ft
2	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 073 Ft
3	Lipovskij Helyi Önk.	számlázóterhelés	szár használat	2 128 Ft
4	Fedorov Éva Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 073 Ft
5	Borovskij Szabványi Önk.	számlázóterhelés	szár használat	2 052 Ft
6	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 128 Ft
7	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 242 Ft
8	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 128 Ft
9	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 242 Ft
10	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 128 Ft
11	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 128 Ft
12	Murovy Helyi	számlázóterhelés	szár használat	2 242 Ft
	Összesen			61 838 Ft

Az üzemanyagot a magánszemélyek saját gépjárműveikbe tankolták. A magánszemélyek saját gépjármű használat után a költségterítése a kiküldetési rendelvénnyel alapján megtörtént, összesen 61 938 forintot utaltak ki.

A Települést megillető támogatás 2 378 789 forint felhasználásáról tételes kimutatás alapján számoltak el. A kiutalt támogatás 2 522 532 Ft és a felhasznált 2 378 789 forint közötti különbözetet 143 743 forintot visszafizetettek az elszámolások alapján.

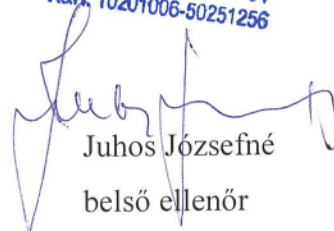
Az ellenőrzés megállapításai

A népszámlálás költségeire nyújtott KSH támogatás felhasználása szabályszerűen megtörtént, kivéve a dologi kiadás 138 062 forint költség számlája, ami a Murony Község Önkormányzat nevére van kiállítva, s az záradékkal nincs ellátva. Javasolom a számlára utólag rávezetni „A 138 062 forint a 2022. évi Népszámlálás költségvetése terhére került elszámolásra”.

Összességében az elszámolásban eltérést nem állapítottam meg. A népszámlálás 2022. támogatásának elszámolása a Központi Statisztikai Hivatal Népszámlás Irodája felé határidőben megtörtént, a fel nem használt támogatás összege 143 743 forint visszafizetésre került.

Murony, 2024. május 31.

KONTROLL-ADÓ KFT.
5600 Békéscsaba, Adrássy út 24-28. /20.
Adószám: 13333953-1-04
KSH: 10201006-50251256

Juhos Józsefné
belső ellenőr

ZÁRADÉK

Az ellenőrzési jelentés tartalmát megismertem, egy példányát átvettem.

A költségvetési szervek belső ellenőrzéséről szóló 370/2011 Korm. rendelet 42. § (2) bekezdése értelmében nyilatkozom, hogy

- észrevételt kívánok tenni, és azt a jelentés kézhezvételétől számított 8 munkanapon belül megküldöm az ellenőrzést végző szervezet vezetőjének.
- észrevételt nem kívánok tenni.

A határidő elmulasztását egyetértésnek kell tekinteni.

Murony, 2024. 06. 12.

Dr. Baji Mihály
jegyző

BMK Békés Megyei Könyvtár

5600 Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3. – Postacím: 5601 Pf. 35.

Telefon: (66) 530-200   Telefax: (66) 530-203   E-mail: bmk@bmk.hu   Honlap: <http://konyvtar.bmk.hu>

Tisztelt Polgármester Asszony, Tisztelt Polgármester Úr!

A Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működéséről szóló 39/2013. (V. 31.) EMMI rendelet 7.§ 5. pontjának megfelelően elkészítettük a könyvtári szolgáltatásról készített tájékoztatót. Kérjük, hogy a beszámoló tárgyalásakor a település könyvtárosa is legyen jelen, továbbá kérjük, hogy a beszámolóról készült testületi határozatot juttassák el a Békés Megyei Könyvtár részére! A pandémia és az azt követő energiaválság után 2023-ra jutottunk újra oda, hogy kijelenthetjük, az élet visszatért a korábbi medrébe, de statisztikai mutatóink a jelentős javulás ellenére nem érik el a 2019-es év adatait. Természetesen jelentős változáson ment át a világ a virtualitás, a kommunikáció, a kulturális élet számos színterén is, azonban a jövő generáció sokoldalú fejlődéséhez a hagyományos ismeretszerzési, kikapcsolódási formák megismertetése is nélkülözhetetlen. Ennek jegyében törekszünk a könyvtár berkein belül színes kulturális kínálatot nyújtani.

A kiszállításra kerülő könyvek kiválasztásában mindig lehetősége van a könyvtárosnak a település igényeit közvetíteni felénk. Évről évre törekszünk könyvtári keretek közé illeszthető, változatos ismeretterjesztő előadásokat, irodalmi és zenés programok biztosítani a lakosság különböző korcsoportjai részére, melyek kiválasztásában is együttműködünk a településsel. Különösen fontosnak tartjuk, hogy már a legkisebbek is kapcsolatba kerüljenek a könyvtárral, a ringató babafoglalkozások, a könyvtári térben lebonyolított bábszínházi előadások is korai kötődést képesek kialakítani. Az iskolások részére szervezett, iskolai időben zajló sokféle programunk esetén is ezért kérjük, hogy amennyiben lehetőség van rá, és a helyigény is engedi, minden programot a könyvtárban tartsanak meg a munkatársak.

Az előző évben több település rákényszerült, hogy a téli hónapok alatt bezárja a könyvtár ajtaját, és csupán a könyvtáros kolléga közvetítésével biztosított kölcsönzési lehetőséget. Bizakodunk, hogy az idén erre már nem kerül sor, de ha esetleg újra hasonló helyzetbe kerül bármely település, kérjük, hogy hetente minimum egy nap tegyék lehetővé a könyvtár látogatását, mert nagyon nehéz évről-évre visszacsábítani az olvasói közösségeket, pedig ezek a lehetőségek fontosak a települési közösségi lét számára is.

A KSZR munkacsoport a jövőben is minden szakmai segítséget megad a település könyvtári szolgáltatásainak biztosítása és kulturális életének szervezése terén.

Szeretnénk megköszönni Önnek, a település önkormányzatának és képviselőtestületének az együttműködést. Bármilyen felmerülő kérdés, kérés, probléma esetén rendelkezésre állnak a KSZR munkatársai: Kóti Hajnalka (koti.hajnalka@bmk.hu; 20/5293611) és Benyó Boglárka (benyo.boglarka@bmk.hu 66/530200/227-es mellék).

Békéscsaba, 2024. május 16.

Köszönjük együttműködésüket, üdvözlettel,

Juhász Zoltán
igazgató

BESZÁMOLÓ A BÉKÉS MEGYEI KÖNYVTÁR

KÖNYVTÁRELLÁTÁSI SZOLGÁLTATÓ RENDSZERBEN VÉGZETT 2023. ÉVI MUNKÁJÁRÓL

TARHOS

BÉKÉS MEGYEI KÖNYVTÁR
BÉKÉSCSABA, 2024. MÁJUS 23.

Tartalom

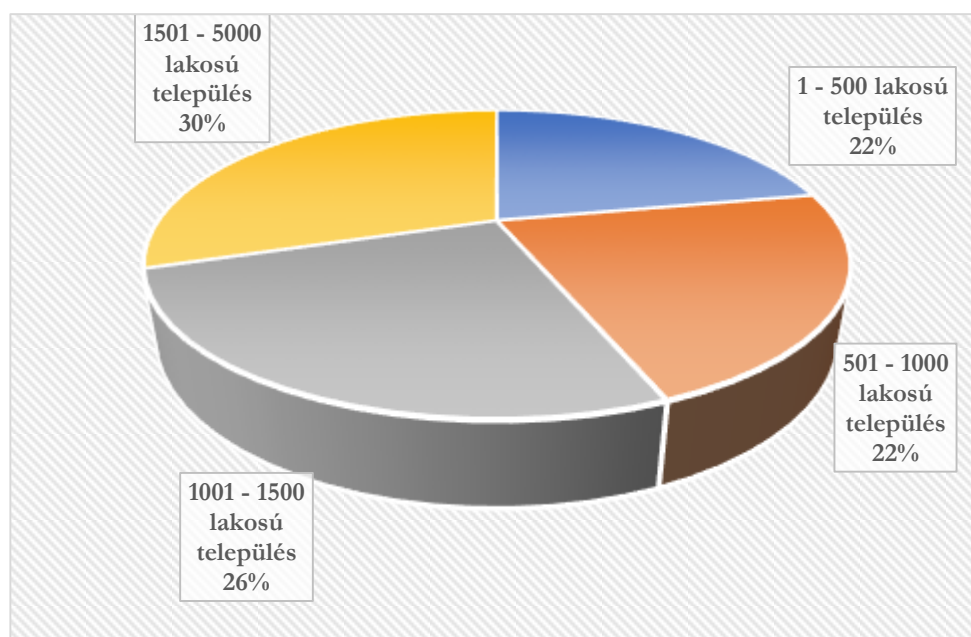
1. HELYZETKÉP.....	3
A KSZR alapelveinek való megfelelés, a kistéleplési könyvtári ellátás megszervezése	3
Könyvtárhasználat a szolgáltató helyeken	7
Humánerőforrás	12
A szolgáltató helyek infrastrukturális feltételei.....	13
Állománymenedzsment.....	14
Dokumentumszolgáltatás	18
Közösségi szolgáltatások.....	18
A KSZR megyei szolgáltatásai a sajtóban.....	24
Az év KSZR könyvtárosa díj 2023.....	29
Speciális könyvtári szolgáltatások, dokumentumok, eszközök biztosítása a fogyatékkal élők számára	29
Szakmai képzés, továbbképzés	30
A megyei könyvtár által a kistéleplési megállapodásban vállalt további szolgáltatás	32
Felújítási ráfordítás KSZR támogatásból.....	32
KönyvtárMozi	33
2. A SZOLGÁLTATÁST NYÚJTÓ BÉKÉS MEGYEI KÖNYVTÁR	33
2023-ban elvégzett, KSZR munkacsoportoz tartozó elégedettségméréseink.....	46
3. TARHOS	51
Könyvtárhasználat	51
Állománygondozás	53

1. HELYZETKÉP

A KSZR alapelveinek való megfelelés, a kistélepülési könyvtári ellátás megszervezése

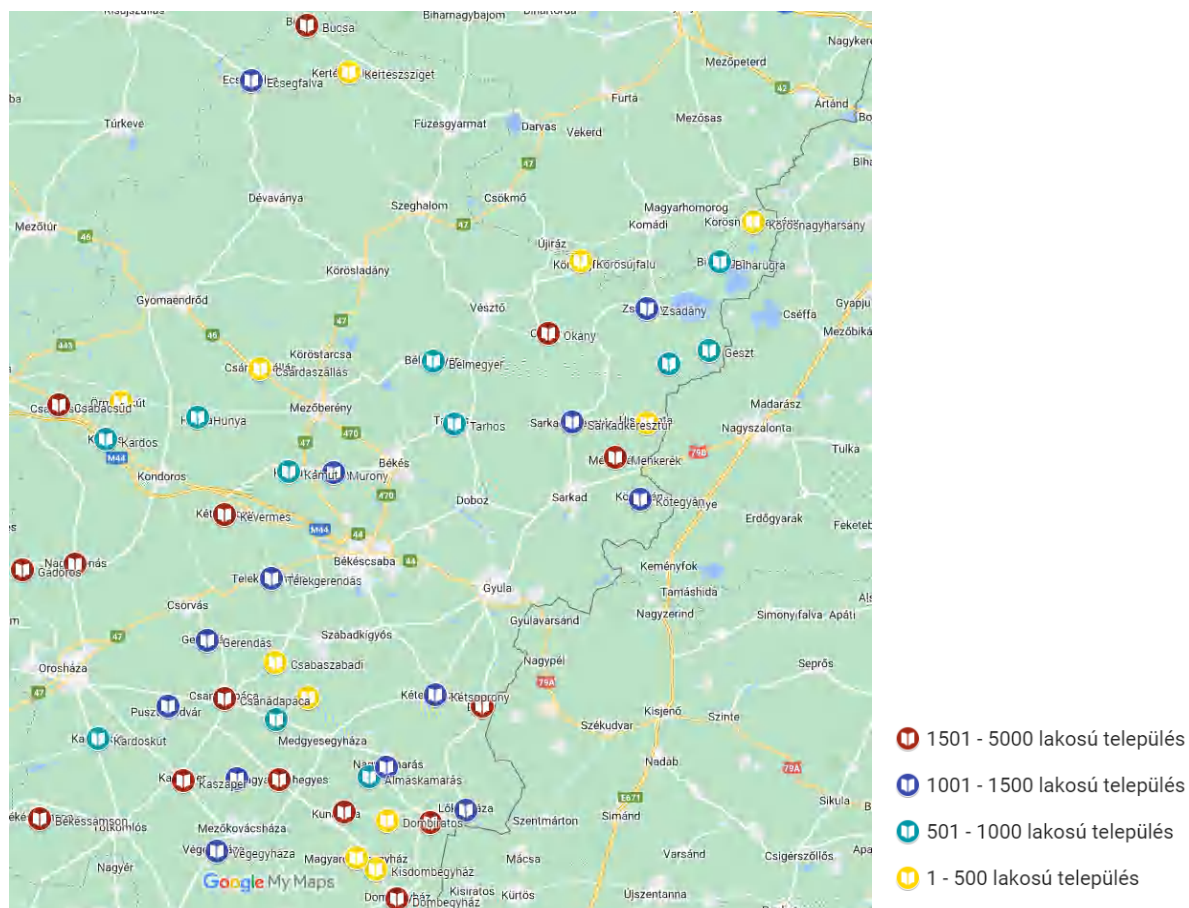
Könyvtárak		könyvtárak száma (db)	Lakosságszám összesen
Könyvtárellátási Szolgáltató helyek	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1 - 500 lakosú településen	11	3429
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 501 - 1000 lakosú településen	11	8136
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1001 - 1500 lakosú településen	13	16129
	megyei könyvtár KSZR szolgáltató helyeinek száma összesen 1501 - 5000 lakosú településen	15	36372
Összesen		50	64 066
Nemzetiségi könyvtárat fenntartó nemzetiségi önkormányzattal kötött megállapodás alapján		0	0
A települési közkönyvtári és iskolai könyvtári feladatokat együttesen ellátó szolgáltató helyek száma		3	4870
ebből megkötött megállapodások száma		3	4870

Lakónépesség - 2023

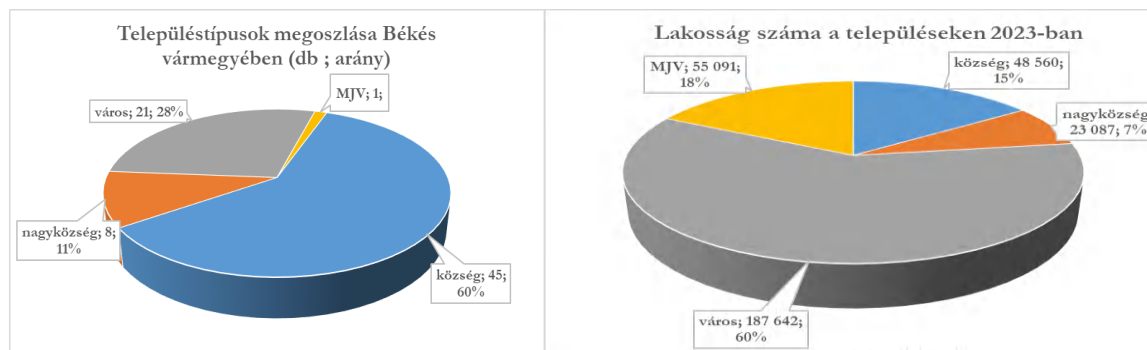

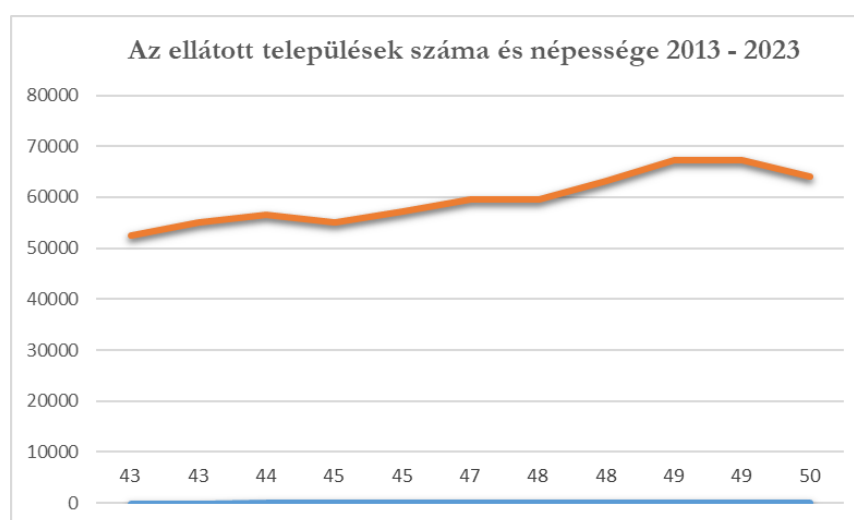
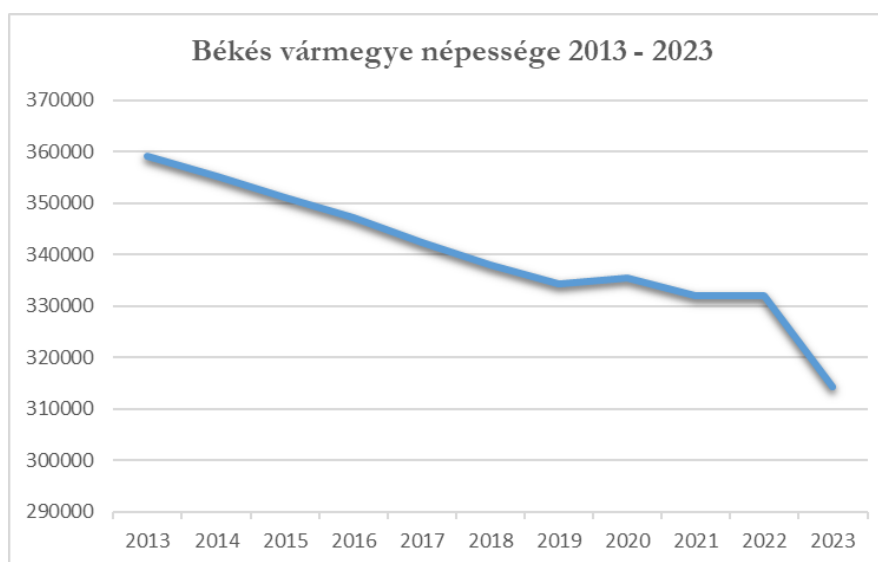
1-500 lakos	11 település	Csabaszabadi, Csárdaszállás, Dombiratos, Kertészsziget, Kisdombegyház, Körösnagyharsány, Körösújfalu, Magyardombegyház, Örménykút, Pusztatottlaka, Újszalonta
501-1000 lakos	11 település	Almáskamarás, Bélmegyer, Biharugra, Geszt, Hunya, Kamut, Kardos, Kardoskút, Medgyesbodzás, Mezőgyán, Tarhos
1001-1500 lakos	13 település	Ecsegfalva, Gerendás, Kétsoprony, Kőtegyán, Lőkősháza, Murony, Nagybánhegyes, Nagykamarás, Pusztaföldvár, Sarkadkeresztúr, Telekgerendás, Végegyháza, Zsadány
1501-5000 lakos	15 település	Békéssámson, Bucsa, Csabacsúd, Csanádapáca, Dombegyház, Elek, Gádos, Kaszaper, Kétegyháza, Kevermes, Kunágota, Magyarbánhegyes, Méhkerék, Nagyszénás, Okány

Békés vármegye településtípusai és lakosságszáma településtípusonként (2023)

Népességadatok alakulása 2013-2023

Békés vármegye településeinek száma 75. A megyében jelenleg minden településen van könyvtári ellátás. A települések 71 %-a, (53) község. 7 városunk lakónépessége alapján az 5000 fő alatti kategóriába tartozik.

A Békés vármegyei települések közül az 5 000 fő alatti lakosságszámú települések (város, nagyközség, község) száma 60, ami a népességingadozással párhuzamos átstrukturálódás eredménye.

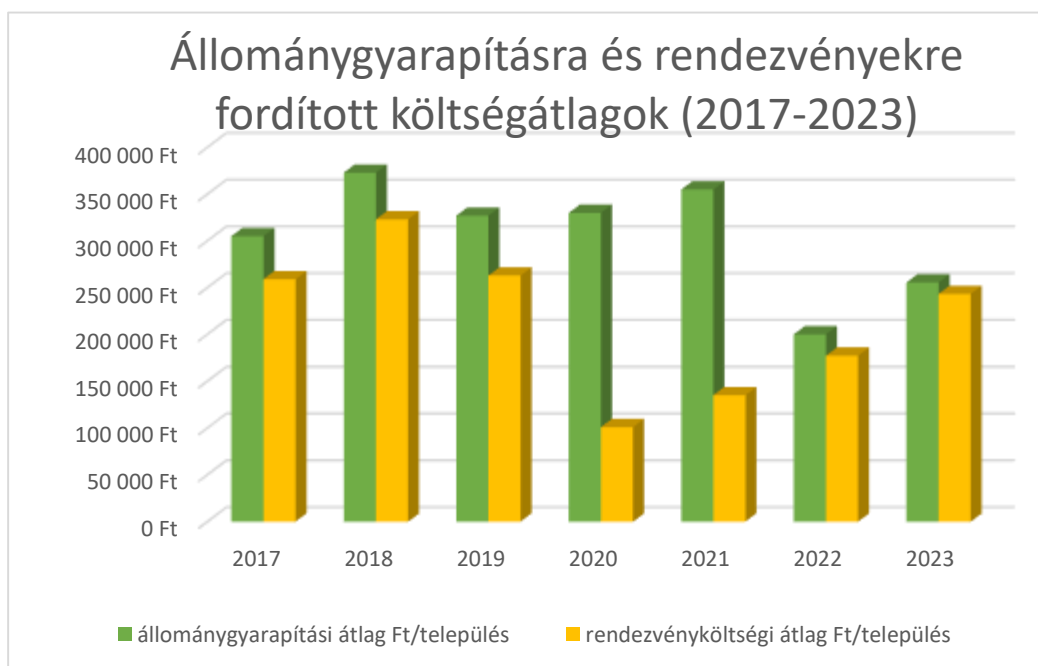
Békés vármegyében a kistelepülési ellátást végző munkacsoport tagjai más könyvtári területen is dolgoznak, olvasószolgálati, informatikus, gyűjteményszervező könyvtárosok alkotják a csoportot, a könyvkiszállítást technikai munkatárs végzi.

2023-ban a kistelepülési könyvtári ellátáshoz a Békés Megyei Könyvtár szakmai irányítása alatt 50 Könyvtár, Információs és Közösségi Hely tartozott. A nagyszénási könyvtár csatlakozásával 50 településből 37 helyen közvetlenül a megyei könyvtár munkatársai végzik az ellátást, 13 településen a Mezőkovácsházi Városi Könyvtár szervezi a szolgáltatást.

2023-ban igyekeztünk visszatérni a korábbi évek megszokott munkamenetéhez, az olvasók is visszatértek a nyár folyamán, de az év utolsó negyedében, az előző évben kialakult gyakorlatnak megfelelően, az önkormányzatok az energiaárakra hivatkozva nem fűtötték a könyvtárakat, a könyvtárosok kijelölt helyiségben tudták fogadni az érdeklődőket, de megfelelő szintű szolgáltatást az őszi-téli hónapokban nem tudtak nyújtani. A karácsonyi ünnepkörhöz tartozó programok egy része így elmaradt, vagy nem könyvtári helyiségekben igyekeztek megtartani.

2023-ban jelentősen megváltozott a kiadások szerkezete, a beruházási költség a támogatást 1%-át tette ki a korábbi év 23%-ához képest. A beszerzett könyvek, folyóiratok, CD-k, DVD-k költsége 2023-ban az éves KSZR-költségvetés 46%-a volt 7%-kal több az előző évinél, a rendezvényekre fordított összeg elérte a támogatás 28%-át, 8%-kal meghaladta a 2022-es szintet, az 2021-es szinthez képest 15%-os emelkedést mutat.

	állománygyarapítási átlag Ft/település	rendezvényköltségi átlag Ft/település
2017	305 000 Ft	259 000 Ft
2018	373 000 Ft	323 000 Ft
2019	327 000 Ft	263 000 Ft
2020	330 000 Ft	101 000 Ft
2021	355 000 Ft	135 000 Ft
2022	200 008 Ft	177 298 Ft
2023	255 597 Ft	243 298 Ft

Könyvtárhasználat a szolgáltató helyeken

Sajnálatos tény, hogy 2023-ban is számos könyvtárat hátrányosan érintett vármegyénkben az energiatakarékosság. 2023-ban átlagosan 5 napos nyitvatartással 190-290 napot voltak látogathatók a könyvtárak. A gyakorlatban ez azonban nem jelentett tényleges látogathatóságot, mert a települések jelentős hányadában a könyvtáros kijelölt helyeken gyűjthette össze a kívánságokat, esetleg kijelölt napokon kísérte el az olvasókat a könyvtárba. Örömdetes tény, hogy ennek ellenére a forgalmi adatok a korábbi évek forgalmához képest emelkedést mutatnak minden településen.

Olvasók és használói adatok – 2023

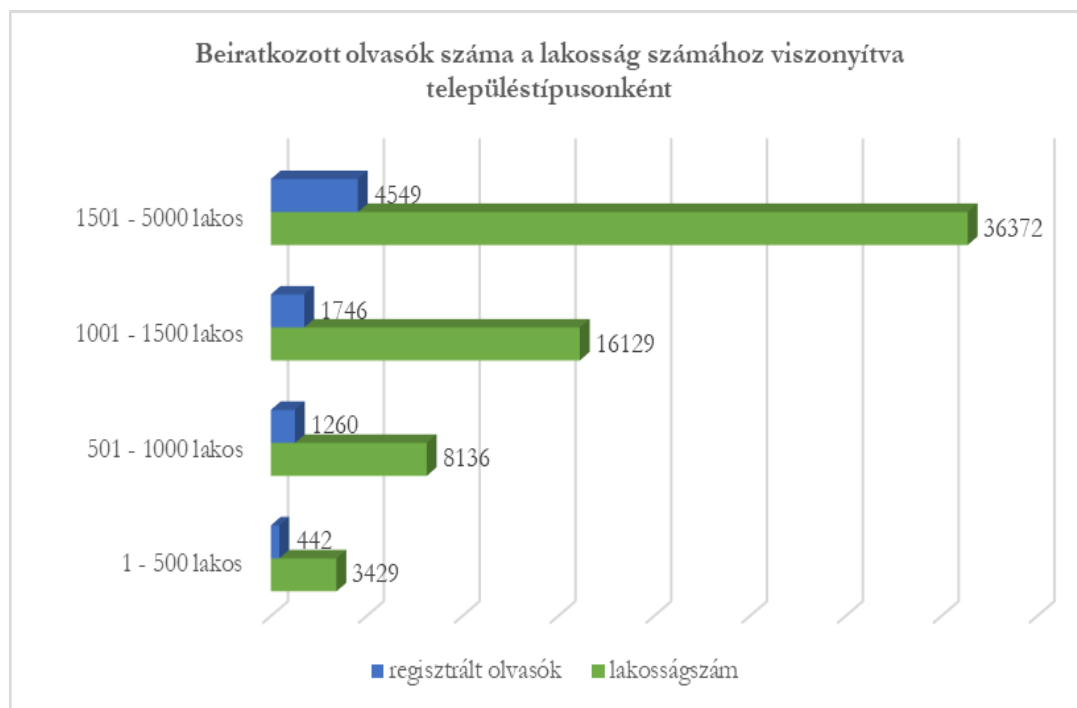
településtípus / lakosság	Lakónépesség	Olvasók száma összesen								Ebből 14 éven aluliak száma	
		Regisztrált használók	Könyvtárhasználatok száma összesen	Személyes helybeni használat	Helybeni használatból internethasználat	Távhasználat		Kölcsönzött dokumentum	Helyben használt dokumentum	Regisztrált használók	Kölcsönzött dokumentum
						Telefon, e-mail	OPAC, honlap				
Össz.:	64 066	7 997	133 648	84 410	18 188	13 289	35 111	59 802	129 506	2 049	17 028
1 - 500 fő	3 429	442	4 669	4 193	1 034	387	89	3 209	6 648	67	520
501 - 1000 fő	8 136	1 260	16 862	15 120	3 664	1 365	377	10 004	22 858	291	3 227
1001 - 1500 fő	16 129	1 746	20 541	17 718	4 672	2 000	723	12 413	28 681	402	2 862
1501 - 5000 fő	36 372	4 549	91 576	47 379	8 818	9 537	33 922	34 176	71 319	1 289	10 419

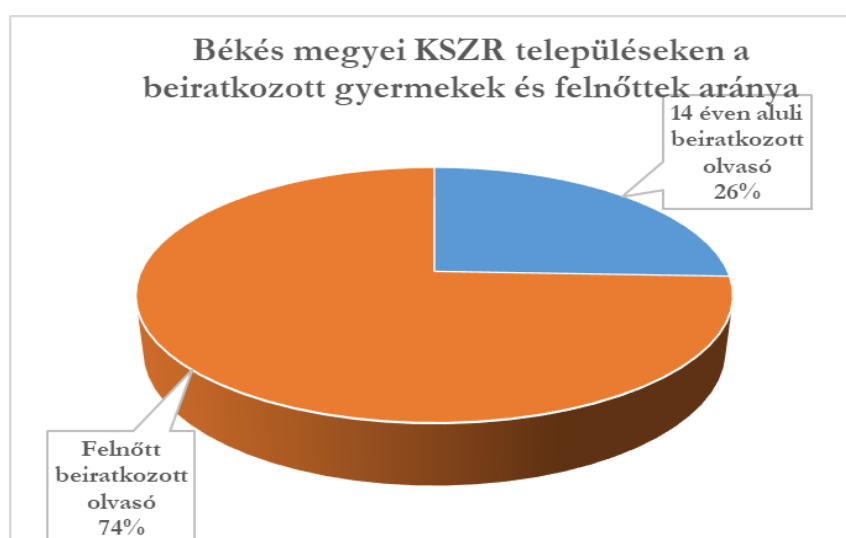
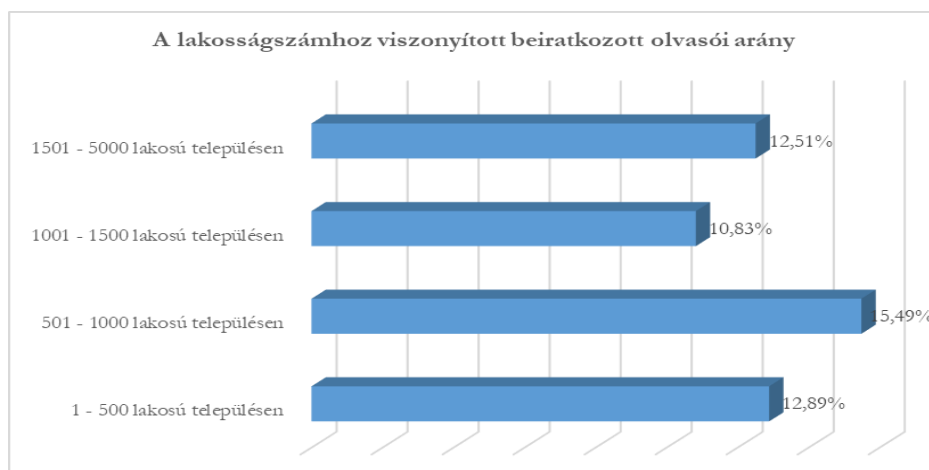
A beiratkozott olvasói adatok a lakosságszámhoz viszonyítva 2023-ban:

A legnagyobb településeken a lakosság 13%-a regisztrált könyvtártag. Ez az arány az 1001-1500 lélekszámú településeken 11%, az 501-1000 lakosú falvakban nem éri el a 6%-ot, a legkisebbekben 13%. A könyvtárak őszi-téli részleges bezárása nem kedvez a könyvtári közösségek működésének sem, a rendszeres könyvtárlátogatást nem pótolja a kihelyezett könyvtárosi ügyelet.

A beiratkozottak korcsoport szerinti megoszlása a települések korfáját is tükrözi, nagyon alacsony a gyermekek száma, számos helyen iskolát sem tudnak működtetni, vagy csak alsó tagozat van. Iskola nélkül pedig nagyon nehéz gyerekeket bevinni a könyvtárba, kizárólag a szüleiken keresztül lehet hozzájuk eljutni.

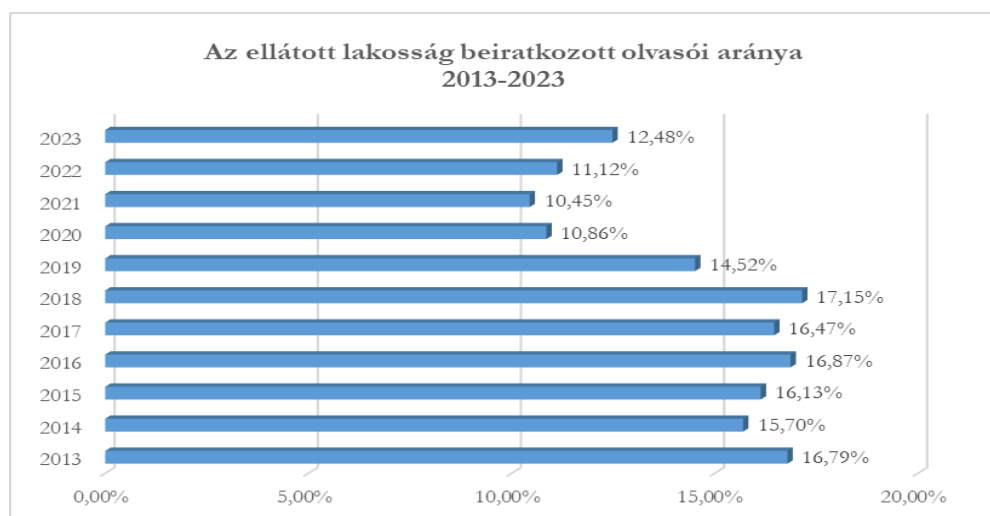
Változatlanul nehézséget okoz a könyvtárak működésében a fluktuáció, pedig a könyvtáros személyisége fontos tényezője a szerveződő közösségeknek, és megmaradásuknak, munkájának lenyomata megmutatkozik a beiratkozások számától kezdve a közösségi rendezvények sikerességén át minden könyvtári folyamaton.

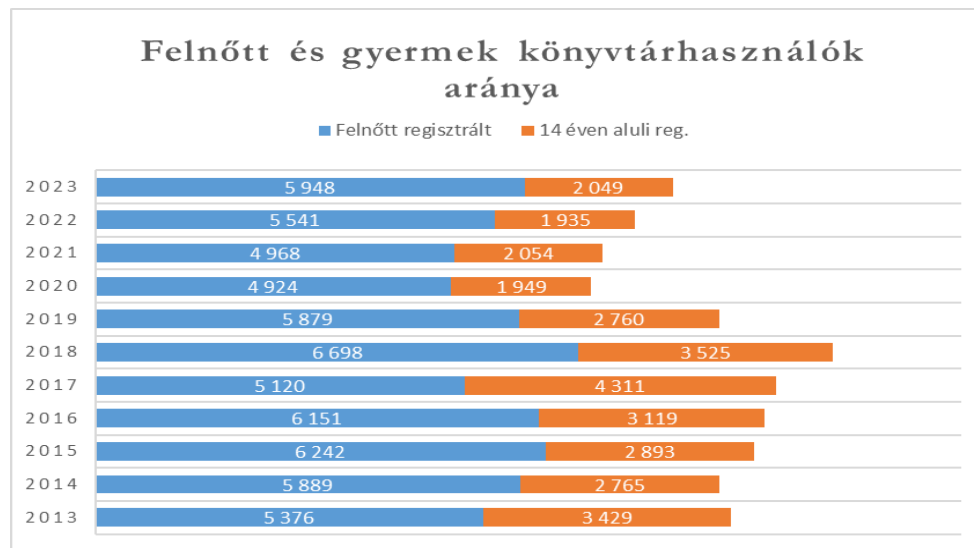
Elemzések a 2013-2023 közötti időszakhoz kapcsolódóan

KSZR településeken a beiratkozott olvasói arányszámok alakulása 2013-2023 között

Olvasói és könyvtárhasználati adatok az elmúlt években (2013-2023)

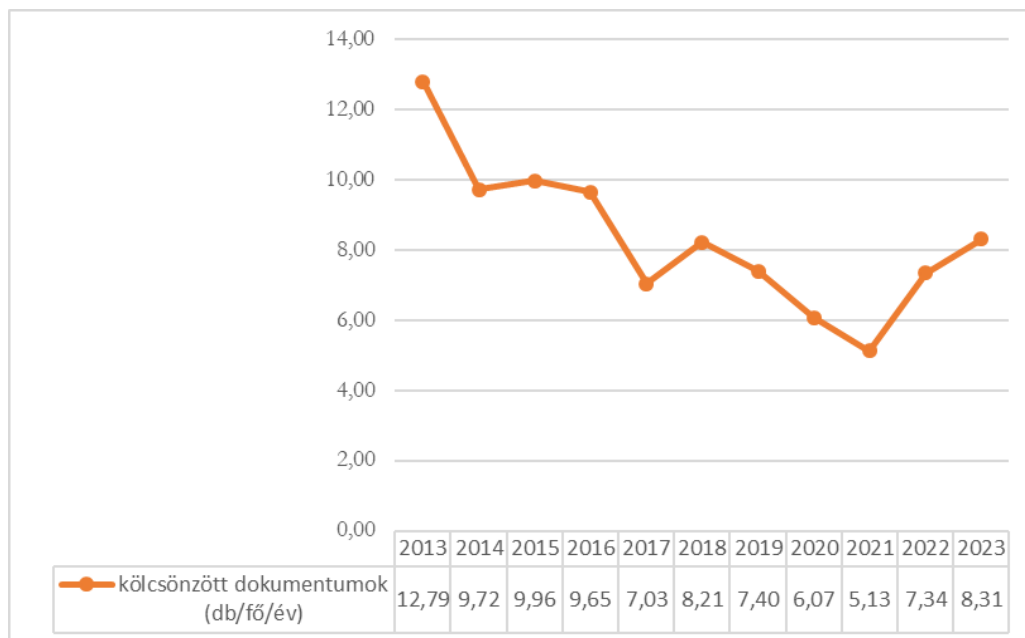
év / lakosság	Lakónépesség	Olvasók száma összesen							Ebből 14 éven aluliak száma	
		Regisztrált használók	Könyvtárhaszná- lok száma összesen	Az összesből Internet használat	Telefon, e-mail	OPAC, honlap	Kölcsönzött dokumentum	Helyben használt dokumentum	Regisztrált használók	Kölcsönzött dokumentum
2013	52 435	8 805	94 261	29 076	4 861	9 839	95 793	49 605	3 429	43 865
2014	55 123	8 654	94 435	29 345	2 973	1175	69 985	63 573	2 765	26 862
2015	56 620	9 135	105 714	42 005	7 529	11 732	71 732	78 624	2 893	28 825
2016	54 958	9 270	117 133	42 764	7 833	8 656	67 581	85 291	3 119	30 096
2017	57 277	9 431	130 381	48 727	10 018	10 041	69 843	86 710	4 311	30 320
2018	59 608	10 223	123 727	41 325	13 667	7 721	67 228	72 479	3 525	28 930
2019	59 503	8 639	113 743	33 742	9 273	8 755	52 936	72 183	2 760	20 413
2020	63 293	6 873	60 314	19 864	9 052	4 649	36 661	56 631	1 949	11 840
2021	67 212	7 022	86 825	11 669	11 697	25 778	39 973	63 434	2 054	10 535
2022	67 212	7 476	103 372	18 670	10 131	14 654	53 132	105 201	1 935	14 196
2023	64 066	7 997	133 648	18 188	13 289	35 111	59 802	129 506	2 049	17 028

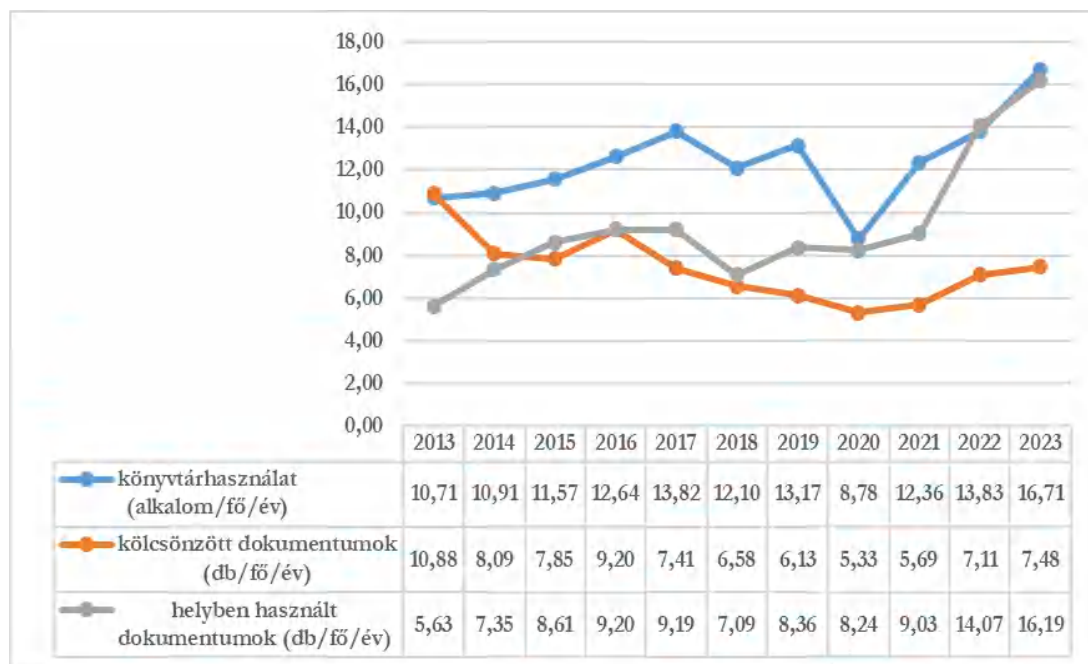
Bizakodásra okot adó tény a könyvtárhasználók számának növekedése a felnőttek és gyerekek körében. Noha az emelkedés csak valamivel haladja meg az 1%-ot az előző évihez képest, de mindez a 3000 fős népességfogyáshoz képest eredményként értelmezhető. A könyvtárhasználók számával párhuzamban emelkedett a könyvkölcsönzések száma is. A könyvtárhasználatok számának meredek emelkedése rávilágít a könyvtár fontos közösségi funkciójára. A könyvtár

lehetővé teszi a csoportos foglalkozások megszervezését, találkozási helyet biztosít minden korosztály számára.

Könyvkölcsönzési szokások a gyermekek körében (2013-2023)

Könyvtárhasználati szokások alakulása az elmúlt években (2013-2023)

Humánerőforrás

	Lakó-népessége	Nyitva tartási		Könyvtár-busz		A szolgáltató helyen dolgozó							
		napok száma hetente	órák száma hetente	napok száma kéthetente	órák száma kéthetente	főfoglalkozású jogviszonyban / fő	részmunkaidős jogviszonyban / fő	részmunkaidős jogviszonyban / munkaidőben átszámolva	megbízási díjas	közfoglalkoztatott	kulturális közfoglalkoztatott	önkéntes	képesítése megfelel a jogszabályi előírásának
Összesen	64 066	5,22	31,77			28	3	3	0	32	0	1	46
1-500	3429	5,44	24,56	0	0	2	1	0,75	0	7	0	1	10
501-1000	8136	4,91	27,64	0	0	4	2	1,00	0	5	0	0	11
1001-1500	16129	5,83	40,25	0	0	7	0	1,25	0	7	0	0	13
1500-5000	36372	4,71	34,65	0	0	15	0	0,00	0	13	0	0	12

Békés vármegye kistépülési könyvtáraiban összesen 67 fő dolgozott 2023-ben. Több településen a könyvtáros látja el a közművelődési feladatokat is a könyvtári infrastruktúra igénybevételével.

Állandó problémává vált a könyvtárosok személyének változása. Az éves támogatások lejártával sok esetben a könyvtáros is változik, ami a szakszerű és odafigyelő munkavégzést gyengíti, valamint folyamatos betanítást tesz szükségessé.

A szolgáltató helyek infrastrukturális feltételei

2023	Lakónépessége	A szolgáltató hely működése					könyvtárbusz	A szolgáltató hely külső-belső akadálymentesítése megvalósult	Az épület állapota				A könyvtári helyiség/helyiségek állapota (A megfelelő kategóriához 1-es számot kell írni)				A nyilvános könyvtári szolgáltatás alapterülete átlagosan	A könyvtári bútorzat állapota			a felújítás becsült költsége (eFt)	A könyvtári tér alkalmas-e csoportos rendezvények		Biztonság-technikai eszközök	
		önálló épületben	oktatási intézménnyel közös épületben	IKSZT épületben	egyéb kulturális intézménnyel egy épületben	egyéb			elfogadható	felújított	felújítandó	a felújítás becsült költsége (eFt)	elfogadható	felújított	felújítandó	a felújítás becsült költsége (eFt)		elfogadható	felújított	felújítandó			van	fejlesztendő	a fejlesztés becsült költsége (eFt)
Összesen	32	9	11	18	3	-	41	3	39	4	20 000	13	36	2	-	99,7	5	44	1	-	47	35	11	3 950	9503
1-500	7	2	0	4	3	0	8	0	10	1	-	3	7	1	-	52,8	1	10	0	-	8	9	2	400	400
501-1000	5	1	5	2	0	0	10	0	8	2	20 000	4	8	0	-	86,6	1	10	0	-	11	8	3	900	900
1001-1500	9	1	4	9	0	0	10	1	9	1	-	3	11	0	-	103,3	2	11	0	-	13	9	2	1450	950
1501-5000	11	5	2	3	0	0	13	2	12	0	-	3	10	1	-	88,1	1	13	1	-	15	9	4	1200	1700

2013-tól 2023-ig 50 településből 46 könyvtár belső terének felújítása fejeződött be. Az épületek állagmegóvása és felújítása is sok településen megtörtént, a Magyar Falu Program pályázatai nagy lendületet adtak a nyílászárócserék és fűtésekszerelési munkálatok terén, a takarékoskodást biztosító felújítások ellenére mégis sok helyen zártak be az őszi-téli hónapokban a könyvtárak.